

**Міністерство освіти і науки України
Соціологічна асоціація України
Рівненська обласна рада**

**Рівненська обласна державна адміністрація
Рівненський державний гуманітарний університет
Національний університет водного господарства та природокористування
Хмельницький національний університет
КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»**

**Брестський державний університет імені О. С. Пушкіна (Республіка Білорусь)
Брестський державний технічний університет (Республіка Білорусь)
Жешувський університет (Республіка Польща)
Гірничо-металургійна академія імені С. Сташиця в Кракові (Республіка Польща)**

**Рівненське територіальне відділення Соціологічної асоціації України
Громадська організація «Всеукраїнська екологічна ліга»
Рівненський відділ Українського географічного товариства
Громадська організація «Сталий розвиток – майбутнє»
Громадська організація «Регіональний центр екологічної освіти та інформації»**

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

**Збірник матеріалів
I Міжнародної науково-практичної конференції**

(електронне видання)

Рівне - 11 червня 2021 року

Рівне -2021

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Sociological Association of Ukraine**

**Rivne Regional Council
Rivne Regional State Administration**

**Rivne State University of Humanities
National University of Water and Environmental Engineering
Khmelnyskyi National University
PHEE «Vinnytsia Academy of Continuing Education»**

**Brest State A. S. Pushkin University (Republic of Belarus)
Brest State Technical University (Republic of Belarus)
University of Rzeszów (Republic of Poland)
AGH University of Science and Technology in Krakow (Republic of Poland)**

**Rivne territorial branch of Sociological Association of Ukraine
Non-Governmental Organization «All-Ukrainian Ecological League»
Rivne Department of Ukrainian Geographical Society
Non-Governmental Organization «Rivne Agency for Sustainable Development»
Non-Governmental Organization «Sustainable Development – the Future»
Non-Governmental Organization
«Regional Center for Ecological Education and Information»**

**SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF SOCIETY:
CONCEPTUAL AND PRACTICAL ASPECTS**

Abstracts of I International scientific-practical conference

(electronic edition)

June 11, 2021

Rivne -2021

УДК 330.34: 316.4(082)

*Надруковано за ухвалою вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 06 від 30 червня 2021 р.).*

Редакційна колегія:

Постоловський Р.М., професор, ректор РДГУ, голова редакційної колегії;
Дейнега О. В., д.е.н., професор,
Сокурянська Л. Г., д.соціол.н., професор;
Лико Д. В., д.с.-г.н., професор;
Кириленко О. М., д.соціол.н., професор;
Юськів Б.М. д. політ. н., професор
Троян С. С., д.і.н., професор;
Портухай О. І., к.с.-г.н., професор.

Сталий розвиток суспільства: концептуальні та практичні аспекти:
збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції. Рівненський державний гуманітарний університет спільно з Рівненською обласною радою. 11 червня 2021 року (електронне видання). Рівне, 2021. 386 с.

Збірник містить тези виступів учасників I Міжнародної науково-практичної конференції «Сталий розвиток суспільства: концептуальні та практичні аспекти», в яких представлено аналіз теоретичних, концептуальних та практичних засад реалізації політики ООН зі сталого розвитку, а також основ міжнародного співробітництва щодо реалізації стратегій сталого розвитку, особливостей реалізації цілей сталого розвитку ООН в українському суспільстві, форм співпраці органів державної влади, науки, освіти, бізнесу, інститутів громадянського суспільства та ЗМІ у сфері реалізації цілей сталого розвитку та використання наукових підходів у процесах імплементації цілей сталого розвитку для вирішення соціальних, економічних, екологічних, демографічних проблем регіонів та територіальних громад України. Матеріали подано в авторській редакції.

Для науковців, аспірантів, студентів та всіх, хто цікавиться науками про суспільство та збереження природного середовища.

УДК 330.34: 316.4(082)

©Рівненський державний гуманітарний університет

©Кафедра кафедри екології, географії та туризму, 2021

©Автори тез доповідей, 2021

З М І С Т

РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ООН НА МІЖНАРОДНОМУ, НА ЦІОНАЛЬНОМУ ТА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНЯХ	
Воронцов С. Б., Бурбела Т. М. <i>ПРО СУЧАСНИЙ СТАН ТА ФОРМУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ</i>	9
Мелков Ю. А. <i>УСТОЙЧИВОЕ РАЗВИТИЕ ОБЩЕСТВА: МЕЖДУ ЛОЗУНГАМИ И ПРАКТИКОЙ</i>	15
Ємельянова Ю. П. <i>ПОНЯТТЯ «СТАЛИЙ РОЗВИТОК» І «КОЕВОЛЮЦІЯ» ЯК СКЛАДОВІ НАУКОМІСТКОГО ДИСКУРСУ ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ ЛЮДСТВА.</i>	20
Книш І. В. <i>СТАЛИЙ РОЗВИТОК : ГАБІТУАЛЬНІ МЕТАМОРФОЗИ</i>	25
Ярошенк В. М. <i>СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЧЕРЕЗ СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ</i>	30
Ковбатиюк М. В., Шевчук В. О. <i>«ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА» ЯК ЗАСІБ ДОСЯГНЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД</i>	36
Андрейко І. С. <i>РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЛЕЙ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КРИЗИ ПІД ЧАС COVID-19 В УКРАЇНІ</i>	41
Сяська О. В. <i>ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	45
Бова А. А. <i>СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ У 2020 РОЦІ</i>	50
Князєва О. В. <i>ДОВІРА ЯК ІНДИКАТОР ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	56
Кузьмук О. М. <i>ДОВІРА ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ</i>	59
Пришляк С. П. <i>ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ В СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ</i>	65
Кумачова А.С. <i>ТРЕНДИ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА</i>	70
Мельников О. В., Назарук М. М., Ратушняк Ю. В. <i>УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ГОСПОДАРЮВАННЯ</i>	74
Повна С. В. <i>СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ТА ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	81

Бородіна О. А. <i>АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД</i>	87
Лесняк В. Ю. <i>ФУНКЦІОНУВАННЯ РАД СУСПІЛЬНОЇ КОРИСТІ ЯК ПЛАТФОРМ ПОБУДОВИ ПАРТНЕРСТВА ЗАРАДИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ТЕРИТОРІАЛЬНОМУ РІВНІ В СУЧАСНІЙ ПОЛЬЩІ</i>	93
Павлов К. В. <i>ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ БЕЛОРУССКОЙ ЭКОНОМИКИ В УСЛОВИЯХ НОВЫХ ПАТОЛОГИЧЕСКИХ ВЫЗОВОВ И ПРОЦЕССОВ ЦИФРОВИЗАЦИИ</i>	98
Швец Н. В. <i>СМАРТСПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: АНАЛІЗ ПОЛЬСЬКОГО ДОСВІДУ</i>	101
Погребняк Л. О. <i>ДОСВІД КРАЇН ЄВРОПИ З УПРАВЛІННЯ ОЗЕЛЕНЕННЯМ МІСТ</i>	106
Данієлян Л. В. <i>НАДАННЯ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГОЛОВНИМ СОЦІОЛОГІЧНИМ ПРОБЛЕМАМ ЗАЙНЯТОСТІ МОЛОДІ В УКРАЇНІ ЗАДЛЯ ПІДТРИМАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА</i>	112
Падалка Г.М. <i>СОЦІОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОВЕДЕННЯ МІСЦЕВИХ РЕФЕРЕНДУМІВ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	117
Сидорович А. А. <i>РОЛЬ МИГРАЦИИ В ДИНАМИКЕ ДЕМОГРАФИЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕГИОНОВ БЕЛАРУСИ ЗА МЕЖПЕРЕПИСНЫЕ ПЕРИОДЫ 1989–2019 ГГ.</i>	123
Хорольський В. П., Квітка Т. В. <i>МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ЦИФРОВИЙ МОНІТОРИНГ ТЕРИТОРІЙ З ТЕХНОГЕННИМ ТИСКОМ ДЛЯ ЇХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	130
Пелех О. Б. <i>НОВІ ПІДХОДИ ДО ТЕОРІЙ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ</i>	138
Шкляр В. В., Сирих Ю. В. <i>ІНВЕСТУВАННЯ ЯК СПОСІБ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА СВІТОВИХ РИНКАХ</i>	143
Дребот О. І., Олійник Г. Б. <i>ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ</i>	149
Атяшева А. Ю. <i>ПОДАТКОВА ЗВІТНОСТЬ ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРОЗОРОГО ОПОДАТКУВАННЯ ТА ФАКТОР СТАЛОГО ЕКОМІЧНОГО РОЗВИТКУ</i>	152
Яремко О. П. <i>ПИТАННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ПОДІЛУ ЗЕМЕЛЬ У СКЛАДІ ДЕРЖАВНОГО ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА</i>	156
Кириленко, О. М. <i>ЦІННІСНІ ТА НАУКОВІ ОСНОВИ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	161
Зінченко В. В. <i>ГЛОБАЛЬНІ ПРОЦЕСИ ТА СУСПІЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У КОНТЕКСТІ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ</i>	168

РОЗДІЛ 2	
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	
Грязних Є. Д. <i>ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ</i>	175
Романькова О. М., Назарова Л. В. <i>АНАЛІЗ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ</i>	181
Мединська Т.І. <i>ВПЛИВ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ КРАЇН ТА ЇХ РЕГІОНІВ НА ГОСПОДАРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА</i>	184
Абрамова И. В. <i>РАЗВИТИЕ «ЗЕЛЕННОЙ» ЭКОНОМИКИ В БРЕСТСКОЙ ОБЛАСТИ</i>	189
Білотіл В. Ю. <i>ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ НАПРЯМІВ ЩОДО ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В КОНТЕКСТІ ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА</i>	197
Панфілов О. Ю., Требін М. П. <i>ДЕФИЦИТ РЕСУРСІВ ПРІСНОЇ ВОДИ ПЛАНЕТИ ЯК ДЕСТРУКТИВНИЙ ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА У ХХІ СТОЛІТТІ</i>	205
Полюхович А. Н., Маметвелиева О. Н. <i>ПРОЕКТ ЭКОТУРИСТИЧЕСКОГО КАРКАСА ДЛЯ ГОРОДА ИВАЦЕВИЧИ</i>	210
Тельний М. А. <i>ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ</i>	214
Велесик Т. А. <i>ПРОБЛЕМИ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	220
Кримець Г. В., Малькевич Є. К., Мельничук О. В. <i>ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНІ ШЛЯХИ ЗМЕНШЕННЯ ВИКИДІВ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ</i>	227
Кірін Р. С. <i>ЕКОЛОГО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВУГІЛЬНИХ МОНОМІСТ В УМОВАХ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ТРАСФОРМАЦІЇ</i>	231
Тарасевич О. В., Градобоєва Є. С. <i>ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОЛІПШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ МІСТ ДОНБАСУ ЯК КЛЮЧОВОЇ СКЛАДОВОЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ</i>	236
Кофанова О. В., Кофанов О. Є. <i>ПІДБІР КОМПОНЕНТІВ СУМІШЕВИХ БІОПАЛИВ НА ОСНОВІ БАГАТОПАРАМЕТРИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ РАМКОВИХ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	242
Трегуб О. А. <i>ПРАВОВІ ЗАСАДИ СТАЛОГО ВИРОЩУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РОСЛИН</i>	243
Киристюк С. В. <i>РИЗИКИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ GREEN DEAL ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ</i>	252

Молчан Ю. М., Донцова Т. А. <i>ПОВТОРНЕ ВИКОРИСТАННЯ СТИЧНИХ ВОД ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ПОДОЛАННЯ ВОДНОЇ НЕСТАЧІ</i>	258
Лисиця А. В. <i>ПОШУК НОВИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ДЕЗІНФЕКЦІЇ ПРИ ОРГАНІЧНОМУ ВИРОБНИЦТВІ</i>	263
Гриб Й. В., Михальчук М. А., Войтишина Д. Й. <i>ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА МЕЖІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОСИСТЕМ РІЧКОВИХ БАСЕЙНІВ</i>	269
Ляшенко В. І., Толмачова Г. Ф. <i>ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДОНБАСУ В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ</i>	273
Волинчук Ю. В. Оксенюк К. І. <i>ПРОБЛЕМАТИКА ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТУ І ЛОГІСТИКИ</i>	280
Ковбатюк Г. О. <i>ОСОБЛИВОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	284
Бабікова К.О. <i>ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНОГО ТУРИЗМУ</i>	289

РОЗДІЛ 3.	
СОЦІАЛЬНІ, ДЕМОГРАФІЧНІ, ГЕНДЕРНІ ТА КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	
Черненко С. М. <i>СОЦІАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ</i>	293
Лико Д. В., Мартинюк В. О., Лико С. М., Портухай О. І., Зубкович І. В. <i>ДЕМОГРАФІЧНІ ПРОБЛЕМИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	298
Позняк О. В. <i>ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛЬНОЇ ЧИСЕЛЬНОСТІ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ</i>	306
Юськів Б. М. <i>ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ І МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19</i>	310
Москвіна О. Д. <i>АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ І ДИНАМІКИ ДОХОДУ ДОМАШНІХ ГОСПОДАРСТВ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ</i>	321
Безтелесна Л. І., Пляшко О. С. <i>ОЦІНЮВАННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ МІЖ ХАРЧУВАННЯМ ТА ЗДОРОВ'ЯМ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ</i>	327
Луценко О. Г., Бондаренко Н. Ю., Слепакурова І. В. <i>ВПЛИВ ТЮТЮНОПАЛІННЯ НА ПРОЯВИ АГРЕСІЇ У ПІДЛІТКІВ</i>	334

Малахівська І. В. <i>ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ «ЗЛОЧИННА ОСОБИСТІТЬ» В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	339
Пономаренко Я. С. <i>ОБМАН ЯК НЕГАТИВНИЙ ФАКТОР ВПЛИВУ НА ВЕКТОР РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПРОБЛЕМИ</i>	345
Антонюк В. П. <i>РОЗВИТОК ОСВІТИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ</i>	350
Литовченко О. В. <i>СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ</i>	355
Аніщенко О. В. <i>ПАРТНЕРСТВО В ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА</i>	360
Грицай Н. Б. <i>ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ» НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ І ЕКОЛОГІЇ В 11 КЛАСІ</i>	366
Юдіна С. П., Рябич Н. І. <i>ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКИХ ОЛІМПІАД В ІНТЕРЕСАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	370
Письменний В. В. <i>ДЕЯКІ АСПЕКТИ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НАВЧАННЯ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ</i>	376
Глушкова Д. В. <i>ГЕНДЕРНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА</i>	380
Резолюція конференції	385

ЦІННІСНІ ТА НАУКОВІ ОСНОВИ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Кириленко Олеся Миколаївна,
доктор соціологічних наук,
Рівненський державний гуманітарний університет

Сучасні науки про суспільство – політичні та економічні науки, соціологія, демографія, соціальна географія, соціальна психологія, правознавство, педагогіка та ін. можуть реалізовувати свій потенціал не тільки щодо аналізу соціальних проблем, а й практичного їх розв'язання через інформаційно-аналітичну, прогностичну та аксіологічну свої функції в межах реалізації програм сталого розвитку.

XX століття стало періодом надзвичайно швидкого зростання демографічного і техногенного навантаження на природне середовище на фоні істотного зниження його відновлювальних можливостей. Така ситуація поставила перед людством необхідність формування нового світогляду щодо впливу на природу, розвиток виробництва та споживання, інтеграцію та співпрацю. Так, в 1992 році учасники Міжнародної конференції ООН з питань навколишнього середовища і розвитку (м. Ріо-де-Жанейро) проголосили та затвердили Концепцію сталого розвитку як стратегічний вектор змін людської цивілізації XXI століття, спрямований на гармонізацію розвитку всіх сфер суспільства зі збереженням планетарної природи Землі для всіх наступних поколінь людей.

Теорія і практика сталого розвитку – це сучасна ціннісна і наукова, політична і практична платформа, яка об'єднує науковців, політиків, громадських лідерів, представників бізнесу, різноманітних інституціональних, групових та індивідуальних акторів навколо принципів інвайронменталізму та збалансованості розвитку всіх суспільств та його сфер від макро до мікро рівня. Збереження природи як центральна лінія сталого розвитку стала вкрай важливою

для життя не тільки сучасних, а й всіх майбутніх поколінь людей всіх без виключення суспільств.

Актуальність реалізації стратегічних 17 цілей сталого розвитку ООН до 2030 року обумовлено, по-перше необхідністю зміни технологічних основ використання енергії, організації виробництва, оптимізації споживання заради збереження природи – переходу до зеленої, циркулярної економіки. По друге, загострилась актуальність подолання розривів у економічному, соціальному, культурному розвитку як між соціальними групами в кожній країні, так і між країнами світу. В такому аспекті необхідна ефективна політика забезпечення благополуччя для кожної людини та кожної родини, суб'єктами якої виступають політичні та економічні інститути національного рівня, а також місцеве самоврядування в територіальних громадах та всі їх жителі.

По третє, зростає роль цінностей гуманізму, демократизму, постматеріалізму, інвайронменталізму як сучасної і перспективної світоглядної моделі на основі глобального мислення щодо забезпечення і глобальної, і локальної ефективності - «Думай глобально, дій локально». Такий підхід свідчить про осмислення складної взаємозалежності між людьми, суспільним розвитком та природним середовищем планети, несе в собі розуміння необхідності всебічної інтеграції та співпраці на всіх рівнях соціального управління й соціальних відносин заради соціальних змін прогресивного спрямування.

Так, у вступній частині документу ООН «Доповідь про людський розвиток – 2016. Людський розвиток для всіх і кожного» зазначається, що «людський розвиток прямо стосується людських свобод: свободи повною мірою реалізувати потенціал кожного людського життя – не кількох, не більшості, а всіх життів у кожному куточку нашої планети, зараз і в майбутньому. Саме ця всезагальність надає концепції людського розвитку її унікального характеру».¹

¹ Доклад о человеческом развитии 2016. Человеческое развитие для всех и каждого [Электронный ресурс] // Программа развития ООН. URL: http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr_2016_report_russian_web.pdf

Комплексний характер політики сталого розвитку як політика потребує консолідації науковців всіх профілів, оскільки цілі даної політики охоплюють всі сфери життя сучасного суспільства та його взаємодію з природним середовищем. Отже, для реалізації Цілей сталого розвитку ООН до 2030 року необхідне активне включення науковців не тільки соціально-політичного спрямування, а й дослідників в сфері природничих та технічних наук. Співпраця науковців всіх напрямів здатна забезпечити не тільки інформаційно-аналітичні засади політики сталого розвитку, а й створення умов для її технологічної реалізації.

Необхідно зауважити, що процес розробки Стратегій сталого розвитку експерти ООН розпочали у період 2012–2015 рр., базуваяся на унікальному глобальному комплексному дослідженні за трьома напрямками:

- 88 експертних національних консультацій в країнах, урядам яких ООН надавав допомогу;
- 11 тематичних обговорень під керівництвом представників ООН з представниками урядів, громадського сектору та бізнесу та консультації з різними соціальними групами, включно інтерактивні консультації;
- глобальне інтернет-опитування на тему «Мій світ»: з грудня 2012 р. по грудень 2014 р. було опитано біля 800 тис. осіб з 194 країн світу.²

В 2015 році ООН підготувала аналітичний документ під назвою «Цілі тисячоліття ООН: доповідь за 2015 рік» (далі – Доповідь ООН за 2015 рік), в якому були підведені підсумки щодо їх неповної реалізації. Це обумовило необхідність вдосконалення цілей стратегічного розвитку. Тому друга частина Доповіді ООН за 2015 рік була присвячена обґрунтуванню подальших стратегій глобального розвитку на основі експертних та масових досліджень 2012–2015 років.³ Ця Доповідь стала основою для наступних документів ООН, в яких

² Диалоги по осуществлению Повестки дня в области развития на период после 2015 года // The world we want. URL: <https://www.worldwewant2030.org/>

Глобальный опрос «Мой мир» URL: <http://vote.myworld2015.org/>

³ Цели развития тысячелетия: Доклад за 2015 год. – Официальный сайт ООН. URL: <http://www.un.org/ru/millenniumgoals/mdgreport2015.pdf>

сталий розвиток був включений у визначення цілей глобального розвитку на наступні 15 років. Так, на 70 ювілейній Сесії Генеральної Асамблеї ООН 26 вересня 2015 року була прийнята Резолюція «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року».⁴ В документі відзначено, що наступні 15 років реалізація Цілей сталого розвитку буде включати 5 основних пріоритетів: люди, планета, процвітання, мир, партнерство. Цілі за завдання в області сталого розвитку мають взаємопов'язаний, взаємозалежний, універсальний, нероздільний та комплексний характер, врахування чого має велике значення для успішної їх реалізації. Основний результат реалізації Цілей - докорінне поліпшення життя людей та зміна світу на краще.

В документі визначені 17 цілей та відповідних ним 169 завдань (показників, напрямів діяльності), які спрямовують уряди та країни на подальшу реалізацію Цілей розвитку тисячоліття в деталізованій розширеній формі. Аналіз змісту 17 цілей в області сталого розвитку дозволяє умовно їх об'єднати в 4 проблемних блоків:

1. Блок соціальних проблем: подолання нерівності та її вкрай негативних проявів - злиденності та голоду; здоровий спосіб життя та якісна охорона здоров'я; підвищення якості життя.
2. Блок економічних проблем: економічне зростання, оптимізація виробництва та споживання; розвиток зеленої енергетики та інфраструктури.
3. Блок екологічних проблем: збереження природи та клімату, раціональне використання природних ресурсів.

⁴ Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 25 сентября 2015 года 70/1. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года. Официальный сайт ООН. URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N15/291/92/PDF/N1529192.pdf?OpenElement>

4. Блок політико-правових проблем та захисту прав людини: демократизація та гуманізація суспільства, партнерство заради сталого розвитку; забезпечення гендерної рівності.

В цілому, Програма ООН «17 Цілей в області сталого розвитку до 2030 р.» визначила унікальну, комплексну і довгострокову мегастратегію глобальної демократизації сучасних суспільств.

В Україні у 2017 р. Міністерством економічного розвитку та торгівлі України підготовлена національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». В документі визначені орієнтовні показники досягнення Цілей сталого розвитку до 2030 року, проведено аналіз проблем та перешкод на шляху їх реалізації⁵. На сучасному етапі Цілі сталого розвитку імплементуються в нормативне поле, програми національного і регіонального розвитку, локалізуються через включення їх у стратегії розвитку територіальних громад.

Глобальне інтернет-опитування «Мій світ», яке ООН розпочало в 2012 році тривало до 2018 року і охопило більше 9 млн. 725 тис. респондентів з усіх країн світу. Дослідження показало, що людей планети найбільше хвилюють такі проблеми як доступність та якість освіти; підвищення рівня охорони здоров'я; збільшення кількості робочих місць; чесний та ефективний уряд; доступна поживна їжа (з 16 варіантів відповідей)⁶. Україна на перше місце поставила проблему «чесного та ефективного уряду», що свідчить про надзвичайно низький рівень довіри населення до політичних еліт та інститутів, а також про перманентну політичну кризу в країні.

В 2018 році ООН розпочала нову хвилю глобального опитування під назвою «Мій світ 2030». Станом на 30 червня 2021 року на питання анкети ООН дали відповіді 579 419 респондентів зі всього світу. На перше місце вони поставили

⁵ Національна Доповідь – 2017 «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf

⁶ Кириленко О. М. Політика сталого розвитку та соціальна ефективність демократії: концептуальні засади і досвід Євросоюзу для України // Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. - Харків : Право, 2019. С. 191-219.

Ціль № 3 – «Гарне здоров'я та благополуччя для всіх», на другому місці – Ціль № 8 «Достойна робота та економічне зростання», на 3 місці – Ціль № 4 «Якісна освіта», на 4 місці – Ціль № 5 «Гендерна рівність», на 5 місці – Ціль № 6 «Чиста вода і санітарія».⁷

Отже, коло проблем, які хвилюють людей планети незалежно від континентів та рівня розвитку країн, актуалізують необхідність глобальної співпраці. Зауважимо, що ціннісний зміст платформи сталого розвитку має безпрецедентний синергетичний потенціал щодо глобальної інтеграції у забезпеченні як гармонізації розвитку суспільства зі збереженням природи, так і демократизації, гуманізації суспільства шляхом подолання нерівності й дефіциту ресурсів, досягнення миру та демілітаризації.

Наука і науковці відіграють зростаючу роль у розв'язанні різноманітних проблем суспільства, які потребують вивчення, аналізу і розробки технологій для практичного їх вирішення. Цілі сталого розвитку ООН актуальні для всіх сучасних суспільств і потребують інтеграції експертів зі сфер науки та управління від глобального до локального масштабу. В такому аспекті політологи, економісти, менеджери, маркетингологи, юристи, соціологи, психологи і педагоги разом з біологами, екологами, технологами мають активно підтримати глоба-локальний мейнстрім під назвою «Сталий розвиток» щодо його наукового забезпечення.

Доклад о человеческом развитии 2016. Человеческое развитие для всех и каждого // Программа развития ООН. URL: http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr_2016_report_russian_web.pdf

Диалоги по осуществлению Повестки дня в области развития на период после 2015 года // The world we want. URL: <https://www.worldwewant2030.org/>

Глобальный опрос «Мой мир». URL: <http://vote.myworld2015.org/>

Цели развития тысячелетия: Доклад за 2015 год. Официальный сайт ООН. URL: <http://www.un.org/ru/millenniumgoals/mdgreport2015.pdf>

Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 25 сентября 2015 года 70/1. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030

⁷ My world 2030. The Global Survey. URL: <https://datastudio.google.com/u/0/reporting/14nxNJIeenggWkXv5PzHOsPNrclibxUHH/page/rnaR>

года. Официальный сайт ООН. URL: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N15/291/92/PDF/N1529192.pdf?OpenElement>

Національна Доповідь 2017 «Цілі сталого розвитку: Україна». URL: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf

Кириленко О. М. Політика сталого розвитку та соціальна ефективність демократії: концептуальні засади і досвід Євросоюзу для України // Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. - Харків : Право, 2019. С. 191-219.

My world 2030. The Global Survey. URL: <https://datastudio.google.com/u/0/reporting/14nxNJJeenggWkXv5PzHOsPNrclibxuhH/page/rnaR>

РЕЗОЛЮЦІЯ

I Міжнародної науково-практичної конференції
«Сталий розвиток суспільства:
концептуальні та практичні аспекти»
(11 червня 2021 року, м. Рівне, Україна)

Беручи до уваги, що реалізація Цілей в області сталого розвитку є надзвичайно актуальною для розвитку всіх країн світу та України і передбачає реалізацію принципів збалансованого розвитку соціальної та екологічної систем учасники конференції пропонують:

1. Створити Всеукраїнську асоціацію досліджень сталого розвитку з метою співпраці науковців та експертів з органами державної влади та місцевого самоврядування, політичними партіями, громадськими організаціями, закладами освіти та культури, ЗМІ груп щодо реалізації Цілей сталого розвитку ООН в Україні;
2. Підтримати процеси подальшої імплементації Цілей сталого розвитку у нормативно-правові документи і програми розвитку українського суспільства на національному та місцевому рівнях, інтеграцію цілей та принципів сталого розвитку в стратегічне планування та управління територіальними громадами;
3. Підтримати проекти розвитку зеленої (циркулярної) економіки;
4. Підтримати введення дисциплін з вивчення проблем сталого розвитку в навчальні програми освітніх закладів всіх рівнів з метою по формуванню компетентностей зі сталого розвитку;
5. Підтримати включення заходів по формуванню культури сталого розвитку у програми виховання дітей та молоді;
6. Підтримати розвиток пропаганди та соціальної реклами з питань сталого розвитку у всіх засобах масової інформації;
7. Підтримати популяризацію Глобальних фестивалів ООН щодо дій по реалізації Цілей сталого розвитку та Міжнародного дня дій зі сталого розвитку 25 вересня;
8. Підтримати проведення Українського Фестивалю проектів зі сталого розвитку;
9. Підтримати всі форми співпраці в області сталого розвитку на міжнародному, національному та субнаціональному рівнях.

Resolution

I International Scientific and Practical Conference
"Sustainable development of society:
Conceptual and practical aspects "
(June 11, 2021, Rivne, Ukraine)

Taking into account that the implementation of sustainable development goals is extremely relevant to the development of all countries of the world and Ukraine and provides for the implementation of the principles of balanced development.

social and environmental systems

Conference participants offer:

1. To create a All-Ukrainian Association of Sustainable Development Studies in order to cooperate scientists and experts with state authorities and local self-government, political parties, public organizations, educational institutions and culture, media groups on the implementation of the objectives of sustainable development of the UN in Ukraine;
2. Support the processes to further implement the goals of sustainable development into regulatory documents and development programs of Ukrainian society at the national and local levels, the integration of the goals and principles of sustainable development in strategic planning and management of territorial communities;
3. Support the development projects of the green (circular) economy;
4. Support the introduction of disciplines to study the problems of sustainable development into educational institutions of educational institutions of all levels in order to form competencies on sustainable development;
5. Support the inclusion of activities for the formation of a sustainable development culture in the education of children and young people;
6. Support the development of propaganda and social advertising on sustainable development in all media;
7. Support the popularization of the UN global festivals on actions to implement sustainable development goals and the International Day for Sustainable Development on September 25;
8. Support the Ukrainian festival of projects on sustainable development;
9. Support all forms of cooperation in the field of sustainable development at the international, national and subnational levels.